Ч. 53. Четвер 8 (21) марта 1901. Рік XI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(Справи парляментарні. — Положене в Македониї. — З полудневої Африки.)

Про підвисшене податку від алькоголю пишуть з Відня, що має оно бути ужите як компензата в наслідок зменшеня доходів з оплат за перенесене власности, дальше утрату доходів з мита і рентового податку. Міністрови фінансів будуть також потрібні нові фонди, коли би платня вдовиць і сиріт по урядниках мала бути зрівнана з платнями нового пенсийного закона. — Budivoj подає досить неімовірну поголоску. Доносить, що в часі Великодних сьвят відбуде ся реконструкция кабінету. З него виступлять три міністри а на їх місце вступить один Поляк, один Чех і один член німецкої лівиці. Буде се рід коаліциї між Поляками, Нїмцями і Чехами, котра зачне борбу з всїми затїями радикальних сторонництв. — Минувшої пятниці переговорював др. Кербер з сторонництвами лївиці і правиці про дальшу програму роботи, яка мала би бути переведена в Раді державній ще до великодних сьвят, а відтак обговорювано скликане Ради державної по великодни. В сїм тижни мають відбути ся засїданя нині (вечірнє о 5 годині), четвер, пятницю і суботу, а з неділї мають бути засїданя ві вторник, середу, четвер і пятницю (29 марта). Опісля була би Рада державна відрочена, однак скликаня по сьвятах ще не установлено. П. Барвіньский, яко заступник руско-народного клюбу, іменем слав. центра, Лупул, іменем румуньского клюбу, і др Івчевич, іменем хорватско-славяньского клюбу, домагали ся, щоби з огляду на рускі великодні сьвята, скликано Раду державну аж 18 цьвітня, і в тім случаю тревали би засїданя до половини або й до кінця мая, а відтак слїдувала би соймова сесия. Др. Кербер обставав за 16 цьвітня, але остаточно ще не рішив ся. Делеґациї зберуть ся імовірно аж в осени. — Перед великоднем, а іменно в середу, буде Рада державна вести розправу над наглим внесенем молодоческого клюбу про спис населеня. Слїдуючі засїданя мають полагодити предложеня про запомоги задля елементарних шкід, знесене державних мит, увільнене заставних листів краєвих гіпотечних институций від рентового податку, про ужите падвижок комулятивних сиріских кас, про сьвітовий почтовий договор, лїтературний договор з Німеччиною, новелю про належитости, друге читане горівчаного і інвеституйного закона, евентуально про знесене митової клявзулї від вина (на домагане особливо полудневих країв альпейских). Наколиби не дало ся до сьвят вичерпати сего порядку дневного, мала би Рада державна по великодни полагодити всї ті справи, відтак приступити до першого читаня буджетової провізориї на другий піврік і буджету на 1901 р. На всякий спосіб можна уважати, що ухвала закона горівчаного і інвестицийного забезпечена по сьвятах.

Перед воєнним судом в Солуни розпочав ся вчера процес кількадесятьох Болгар, обжалованих з зраду державну, іменно о утворене заговору, аби Македонію відорвати від Туреччини і прилучити до Болгариї, або зробити з неї окрему державу. — Кажуть що посли держав в Константинополи, котрі пильно слїдять за справою македоньскою і не годять ся на турецкі зьвірства над Болгарами, зажадали від султана, аби турецке правительство чим скорше перевело в Македониї реформи, яких Европа зажадала на конгресї в Берлинї, а на які тодї султан згодив ся. Султан має імовірно намір відповісти відмовно, засланяючи ся тим, що насамперед мусить придавити і відперти грозячу турецкій державі небезпечність.

Як звістно донесли були анґлїйскі телеґрами про переговори Боти з Кіченером. Ті телеґрами скупі, і видко щось промовчують, а з того можна заключати, що Бота не конче так безусловно хоче піддати ся, як то Анґлїйці голосять. Впрочім і в самій Анґлиї настрій для Бурів не конче злий. Анґлія готова тепер до уступок, а торг веде ся о розміри тих уступок. Можна надїяти ся, що Бурам удасть ся виторгувати досить широку автономію, щось на лад Канади або Австралиї. В Льондонї роблять ся заходи, аби прихилити правительство до сеї думки. З Капляндy прибула до Льондону депутация великого союза Африкандерів, що грають неначе ролю посередників між Бурами а Льондоном. В імя справедливости і з огляду на принцип, що „лїпша соломяна угода, як золотий процес", предкладають они льондоньскому правительству слїдуючі способи до мира з Бурами: Зненавиджений ґубернатор Мільнер мусить бути відкликаний; всї землї і фарми мають ся звернути Бурам і тре-

37)

ФІРМА ДЖІРДЛЬСТОН

(З анґлїйского — Конана Дойлї).

(Дальше).

По вечери пішла стара, котру Джірдльстон кликав панею Джеррокс, з панною Кеті на гору до спальнї. Коли вже в комнатї, де вечеряли, було дуже поєдинче уладжене, то тут було ще тим більше, бо тут не було більше нїчого, як лиш вузке зелїзне ліжко, котрого вже давно неуживали, бо его ржа була присїла, і висока комода, на котрій знаходили ся найпотрібнїйші річи до тоалєти. Мимо тої бідноти, яка в сїй комнатї показувала ся, Кеті ще нїколи не входила з такою радостию навіть до своєї збиткової комнати в Льондонї, як тепер тут. Мале се пусте місце було для неї спокійною пристанию, де она бодай через ніч могла побути сама, та думати над своєю долею. Але коли лежала в постели, чула здалека, як там щось муркотів Джірдльстон, і як відзивала ся стара баба своїм писклявим голосом. Очевидно щось дуже пильно розмавляли з собою. Хоч була за далеко, щоби могла зрозуміти бодай одно слово, то все-таки стало їй ясно, що то они о нїй розмавляють, а так само й не сумнївала ся о тім, що то не ворожить їй нїчого доброго.

32.

Коли на другий день пробудила ся, не могла через довший час понятп того, де она єсть, і пригадати собі, що то такого стало ся, що зробило так наглу зміну в її житю. Пуста холодна комната, з побіленими стїнами і вузким ліжком, пригадала їй якогось недужого в шпитали, котрий оглядала в Едінбурзї, і їй прийшло зараз на гадку, чи не стала ся їй якась пригода, задля котрої привезено єї до такого заведеня. Але тота обмана була лиш коротка, бо їй пригадало ся борзо знову єї правдиве положене в цїлім своїм страшнім видї. Як же би була тїшила ся, як би то єї перше враженє було правдиве.

Мале вікно єї комнати було заслонене брудною мушлїновою заслоною. Она встала, відсунула єї на бік, і з цїкавостию виглянула на двір. З того, що виділа попередної ночи, набрала була надії, що тота вязниця, до котрої єї завезли, буде бодай красою природи звеселяти єї самоту. Але той вид, який представив ся єї очам, розвіяв всяке того рода ожиданє. Алея, з своїми деревами, була по другім боцї дому. З єї вікна не було більше нїчого видко, як лиш пустий кусень степу та мочари, що тягнули ся аж до моря.

На милю або може й дві на всхід виділа Кеті зариси домів і синяву пару, що підносила ся у воздух, і она здогадувала ся, що то рибацке село Лї Клєтон, про котре візник раз згадував. Коли глянула на мале сільце з множеством маштів корабельних, почула, що она преці не сама одна на сьвітї, що навіть і в сїй пустій та самотній закутинї суть честні серця, до котрих в найвисшій потребі могла би звернути ся.

Ще стояла коло вікна, коли хтось запукав до дверий а рівночасно і зачула голос старої, котра питала ся, чи она вже встала. — Снїданє вже готове — сказала она — а пан дивує ся, що Вас ще нема.

По тім упімненю зачала Кеті чим борше убирати ся, і зійшла по старих кручених сходах на долину до комнати, в котрій вечером перед тим вечеряла. Дійстно! Джірдльстон мусїв бути камінного серця, коли оно не зворушило ся на вид того красного сьвіжого личка. Черти его були тверді як сталь, коли она увійшла до комнати, і він подивив ся на ню прижмуреними, злїстними очима.

— Ти спізнила ся — відозвав ся він холодно. — Мусиш памятати на то, що ти тут не в Еклєзіон-Сквері. Хто лїнивий, той не повинен їсти! — каже пророк. Ти тут за кару і то повинна ти собі запамятати.

— Прикро менї — відповіла она. — Я так була дуже змучена з дороги.

Величезна комната виглядала ще неприязнїйшою і студенїйшою, як вечером перед тим. На столї стояв таріль з шинкою і яйцями. Джон Джірдльстон набрав собі трохи і трутив тарелем до неї. Она сїла собі на якийсь старий столець та їла без апетиту, питаючи сама себе в дусї, чим то все скінчить ся.

По снїданю вислав Джірдльстон стару на двір, а сам розкрачивши ноги і заложивши руки взад, станув перед вікном, та розповів їй коротко і ясно, які его наміри.

ба їм дати підмогу на загосподароване; Оранія і Трансваль повинні дістати широку автономію. — Коли Анґлія згодить ся на сповнене тих бажань, то можна сподівати ся кінця предовгої війни.

Новинки.

Львів дня 20 го марта 1901.

— З перемискої епархії. Канонічну інституцию на Трускавець одержав о. Тад. Скородиньский. — Завідательства одержали оо.: Петро Перчиньский в Райтаровичах і Анатоль Хиляк в Сконові. — Сотрудництва одержали оо.: Мих. Феняк самостійне в Торгановичах, Павло Ступницкий в Клоковичах і Ів. Степаняк в Кракові. — Містодеканом угнівским іменований о. Євг. Омельяньский парох в Пристани. — Відзнаки крилошаньскі одержав о. Викт. Мазикевич парох в Динєсках.

— Виплачуванє платні переказами. Міністерство фінансів зарядило, що учителям народним мешкаючим далеко від уряду податкового, можна буде на їх жадане висилати платню переказами почтовими. Заряди шкільні мають в тій цїли найдальше до дня 25 кождого місяця присилати до уряду податкового квіти і аркуші виплати і предложити переказ почтовий з марками, котрий вже буде зовсїм виповнений і треба лиш буде вписати суму. Уряд вишле платню і лиш відшибе собі оплату почтову, що зазначить докладно на відтинку переказу.

— Заходами товариства ім. Котляревского відбуде ся на дохід будови руского театру у Львові дня 21 марта с. р. в сали „Міского касина“ ул. Академічна ч. 13 пяте аматорске представлене: „Соколики“ комедия в IV-ох діях. Початок о год. пів до 8-ої вечером. Білетів можна дістати в товаристві „Руска Бесїда“ ринок ч. 10 I поверх, а в день представленя від год. 6 при касї.

— В справі водного каналу в Галичинї. Депутация зложена з президента дра Малаховского, проф. Ґломбіньского і Дзєслевского, виїздить завтра до Відня в справі зміни проектованого каналу межи Сяном а Днїстром. Правительство предкладає, щоби канал йшов зі Судової Вишнї через Рудки до Днїстра, полишаючи Львів на боцї. Депутация має предложити міністерству иншиий плян каналу, іменно, щоби він зі Судової Вишнї йшов на Львів і звідси звертав ся на полудне до Днїстра, бо полишенє Львова на боцї могло би его наразити на страти.

— Засїданє видїлу руского товариства педаґоґічного відбуде ся в суботу дня 23 марта **о годинї 6-ій вечером де звичайно.**

— Повінь в Чорткові. Оногди вечером о 8 годинї сперла ся крига на Серетї при мостї на Вигнанцї, а в наслїдок того вода залила береги і дістала ся до недалеких домів і будинків. При помочи жандармериї повиношено загрожених людий з домів. Около півночи вода знов прибула, але над раном значно опала.

— Лихвар перед судом. На лаві обжалованих перемиского суду засїв недавно арендар з Новосїлок, яворівского повіта, Юда Гох, обжалований о 39 випадків лихви та о кільканайцять обманьств, і чотирнайцять селян разом з війтом обжаловані о те, що в слїдстві против Гоха, яке переводилось в яворівскім судї, зізнавали сьвідомо неправду в користь Гоха, хотяй самі були ним скривджені. При ревізиї попали ся в руки жандармериї нотатки Гоха, з котрих судия слїдчий дізнав ся про всї его махінациї, а з котрих показує ся, що він побирав по 140% і більше проценту від тамошних селян. — Трибунал під проводом радника Мандибура засудив Гоха на тринайцять місяців вязницї і 2000 корон гривни, а всїх обжалованих селян по 6 тиждів арешту.

— Помер о. Іван Ткачкевич, завідатель парохії Хомяків, станиславівского деканата, дня 28-го лютого с. р. в 40-ім роцї житя а 7-ім роцї сьвященьства.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Як піднести запустїле і задовжене господарство (II.). Перейдїть ся лиш по наших селах та подивіть ся, кілько то мало що не з кождого господарства витїкає на улицю в рови та болото гроший. Ви вже може й здогадали ся, що то витїкає — гноївка. А гній і гноївка то у розумного господаря покладні гроші, котрі дають добру провізию, то побіч ґрунту найбільше майно. Не погноїш землї, то не зародить, а коли не зародить, то не буде чого виміняти на правдиві гроші. І штучні навози добрі та потрібні; але чи то розумно і господарно марнувати свій готовий навіз а купувати штучний? Та ще з гноєм наші господарі яко тако обходять ся уважно; але чи богато знайде ся у нас таких, що уважали би на то, щоби їм гноївка не марнувала ся? А преці на то не треба анї готових гроший анї позички, лиш трохи розуму і роботи: вибрати собі добре місце на гноївню, викопати яму і в споді та боками виложити добре убитою довбнями глиною. Ще лїпша мурована і цементована гноївня, але на ту треба вже гроший. А так само треба і в стайни землю добре вимостити, щоби она не втягала гноївки в себе. Дуже добре і господарно єсть різати солому на підстїлку на довгу січку. На гноївни знов треба вважати, щоби гній не висихав і не плїснів, бо такий гній має дуже малу вартість. При вивоженю гною треба его добре на возі приплескати і уважати, щоби по дорозі не розтрясав ся, а на поли не лишати довго на купках лиш о скілько можна зараз его розкидати і приорювати. Або ще одно: пійдїть по наших селах та подивіть ся, кілько там землї лежить пустої, не такої де мочари і багна, або де камінє а таки близько хати на обійстю і в городї. Та не лиш що та земля лежить пусто, але на ній ще повно бурянів та хабузя: горо-

---

— Я постановив був вже давно — сказав він — на той случай як би ти противила ся моїм бажаням і упирала ся при своїй безглуздій прихильности для того нероби, вивезти тебе в далеку сторону, де би ти могла подумати над твоїм поступованем і стати розумнїйшою на будучність. Сей дім на селї надає ся як-раз до того, а що моя давна служниця, панї Джеррокс, мешкає случайно недалеко звідси, то я дав їй знати, що можу кождої хвилї приїхати і хотїв би все знайти в порядку. Тимчасом твоє нерозважне і без серця поступованє прискорило справу, і ми приїхали тут, заким ще можна було щось прилагодити. Наше уладженє буде длятого в будучности не так просте, як тепер. Тут, моя панї, посидиш собі, аж покаєш ся, і будеш готова знов направити то, що завинила.

— Коли тим хочете сказати, щоби я згодила ся віддати ся за Вашого сина, то буду тут жити і тут умру — сказала Кеті рішучо.

— Роби як хочеш. Як я вже перед тим сказав, ти тут за кару і не будеш тут жити в таких вигодах як в Еклезіон-Сквері.

— А якусь служницю буду мати? — спитала Кеті. — Я преці не буду ніяк могла дати собі раду зі старою.

— Ребека приїде сюди. Я вже дістав в сїй справі телеґраму від Езри, котрий також буде приїзджати сюди на день або два що тиждня.

— Езра тут буде! крикнула Кеті перепуджена. У всім єї смутку була для неї найбільша надія на то, що она позбуде ся того відстрашаючого жениха.

— А чомуж би ні? — спитав старий купець злїстно. — Не вже-ж ти его так ненавидиш, що не хотїла би-сь навіть щоби він приїзджав в гостину до свого батька!

Від дальших докорів охоронила єї старуха, котра увійшла збирати зі стола. Але послїдна вість наповнила єї страхом і дивом. Що мав би тут робити той мужчина, навикший до веселого житя і вигід великого міста? Она знала Езру добре і була певна, що він не той чоловік, котрий би без якоїсь певної цїли зміняв свій спосіб житя і зносив невигоди. То видавало ся їй новою ключкою в сїти, яку на ню закинули.

Коли єї опікун вийшов з комнати, попросила Кеті паню Джеррокс о лист паперу. Стара покивала головою і скривила глумливо свою долїшну губу.

— Пан Джірдльстон видко гадав собі, що Ви будете за тим питати — сказала она. — Але тут нема паперу, анї навіть чорнила і пера.

— Що, нема? Люба Джеррокс, змилуйте ся надї мною і постарайте ся менї о кусень паперу хоч би й якого старого та замащеного. От видите, тут маю трохи гроший, дам Вам охотно, скоро лиш поможете менї лист написати.

Панї Джеррокс подивила ся захланно своїми каправими очима на тих кілька шілїнґів, які їй наставила дївчина, але покивала головою. — Не сьмію того зробити — сказала она — бо розходить ся о моє тут місце.

— То я сама піду до Бедсворт — сказала Кеті гнївливо. — Не сумнїваю ся, що люди на почтї позволять менї там написати.

Стара відьма лиш засьміяла ся на то хрипливим голосом, що аж її жили як мотузє виступили на шиї. Все ще сьміяла ся та відкашлювала, коли купець увійшов знов до комнати.

— Чого сьмієте ся, панї Джеррокс?

— Таже сьмію ся з неї — говорила баба та хихотала ся при тім і показувала дрожачим пальцем. — Їй забагло ся паперу від мене та хотїла іти на почту до Бедсворт і там писати якийсь лист.

— Памятай собі раз на все — крикнув Джірдльстон обернувшись як скажений до дївчини — що ти тут відлучена від цїлого сьвіта. Не дам тобі анї найменшої нагоди зносити ся з людьми, котрі менї не подобають ся. Я приказав длятого не давати тобі анї паперу анї чорнила.

Бідний Кеті здавало ся, як би для неї щезла вже послїдна єї надія. Серце їй трохи не пукло, але мимо того споглядала сьміло, бо не хотїла, щоби він видів, як дуже его слова єї вразили. З розпуки прийшов їй плян до голови, котрого успіх здавав ся їй тим певнїйший, чим більше могла би его перед опікуном укрити.

Ранок перебула в своїй власній малій комнатї. Дали їй грубу чорну біблїю, але з котрої повидирали всї чисті картки; она читала єї але гадки єї несли ся часом в зовсїм иншу сторону. Около першої години зачула тупіт коний і гуркіт колїс. Коли зійшла на долину, побачила віз, що привіз був меблї з Бедсфорту. Там були коври, комода, стіл і всїлякі инші предмети, котрі візник при помочи Джона Джірдльстона зачав виносити на гору. Стара була також на горі в єї комнатї. Кеті думала собі, що хиба вже не буде лїпшої нагоди виконати свій плян. Убрала капелюх на голову і ходила байдужно перед дверми зриваючи галузки із запустїлих корчів. Так походжаючи зайшла она аж наконець алєї; там оглянула ся зі страхом довкола а відтак влїзла поміж дерева і пустила ся темною стежкою, котрою більше бігла як ішла.

Як же зрадїла, коли побачила що ненавистний великий білий дім щез поза деревами! Дорогу, котрою їхала в ночи, запамятала собі досить добре. Поза нею лишила ся вся єї журa. Перед нею була брама від города, Бедсворт і свобода. Хотїла вислати зараз лист і телеґраму до дра Дінсдаля і розповісти єму докладно своє положенє. Коби лиш сердешний і енерґічний доктор довідав ся о тім, що їй не стало ся нічого злого. Тогди моглаби она вернути і з легким серцем вижидати хочби й всего найгіршого, що єї опікун придумав. Ось був вже й вхід до алєї, он там високі мохом вкриті камінні стовпи з полупаним гербом на горі. Зелїзна брама стояла отвором. З криком радости прискорила кроки і в найблизшій хвили була би опинила ся на гостинци, аж ось...

— Ну, а Ви звідки тут взяли ся? — ві-

ди бувають часто обсаджені т. зв. деречею або плетюхом, тими колючими корчами, що займають богато місця а під котрими хиба лиш куркам добре ховати ся та порпати ся. Обійстя бувають дуже часто без потреби широкі, а з них преці можна би мати неодну грядочку або садок, котрий давав би дохід. На брак землі уміємо нарікати, готові навіть втікати й до Бразилії або Канади, щоби лиш більше землі роздобути, але тої, що тут маємо, не хочемо і не вміємо використати. А преці до того не треба ні грошний ні кредиту. — Господар, котрий без гроший хоче піднести своє господарство, повинен уважати на то, щоби з кождої галузи мати добрі зиски, отже не занедбувати одної в користь другої; трошки потягнути звідси, трошки звідти і так зійдуть ся кінці до купи. Поменші господарі, на кількох морґах, повинні особливо добре пильнувати города, дробу і свиний. Дуже важна також річ, щоби господар знав ся на торговли і промислі господарскім, щоби научив ся робити сокирою, гиблем, долотом і пилкою, так, щоби не мусів з кождою дрібничкою бігати зараз до ремісників. Але в цілім господарстві дуже важна річ — то час; з него треба уміти користати і знати як цінити. Кождий господар повинен виписати собі на дверех великими буквами: Час то гроші. Тепер зачинає ся робота; нехай же кождий господар, що хоче піднести своє господарство розважить при помочи отсих гадок добре, що і як має робити, щоби з кінцем року міг сказати, що не дармо працював, бо єго господарство дійстно піднесло ся.

— Мясо кріликів яко народна пожива. Наші люди мало живлять ся мясом, котре для чоловіка побіч иншої єсть найважнійшою і найпотрібнійшою поживою, а причиною того єсть з одної сторони наша бідпота, з другої дорожня. Та й в инших краях широкі маси народа не в конче більшим жиють гаразді, але там люди уміють собі радити і дорогу воловину заступає їм мясо з кріликів. Длятого годівля кріликів головно в Бельґії і Франциї а відтак і в Німеччині дуже розширила ся. Тай у нас зачинають люди щораз більше годувати крілики. Задлятого не від річи буде, коли тут подамо за німецкою ґазетою господарскою Haus-Hof-Garten статейку, яку для заохоти своїх земляків написав один Німець, в котрій говорить про мясо з кріликів яко поживу народну. Дуже богато річий з тої статейки може придати ся і для наших людий; она написана з практики для практики. Автор покликує ся на то, що вже від 22 літ годує крілики і мав їх часами і по 800 штук, отже то, що пише, пише з досьвіду. — І я — каже автор — яко любитель кріликів робив всілякі проби, держав всі знані до тепер раси та пробовав їх вартість, аж переконав ся, що для наших (німецких) відносин найлїпший великий французкий крілик, званий тепер льотаринґским, мабуть длятого, що єго з того краю найбільше спроваджують. Длятого хочу після моїх сил причинити ся до годівлі сего рода кріликів, при чім мушу ще додати, що правила годівлї можна взагалї ужити й для инших рас. Французкий крілик велит дасть ся денебудь держати і не єсть переберчивий; він дозріває дуже борзо, плодить ся дуже, тучить ся легко і дає добре смачне мясо, котре в нічім не уступає воловині і привикне борзо до всїх відносин. З натури єсть він „сивої“ масти і таких кріликів найлїпше люблять, але бувають відміни і всїлякої барви. Задля добрих і пожиточних прикмет тої раси, як н. пр. то, що ті крілики борзо ростуть, суть дуже великі, добре тучать ся, невибагливі, витревалі на непогоду, що дуже множать ся і що самички доглядають молоденьких, надають ся они найлїпше до годівлї. *(Д. б.)*

Всячина господарска.

— Замість мурави на таких місцях в городах або на подвірях, де майже завсїгди тїнь буває і ніяка трава не хоче рости, можна дуже добре ужити блющу або барвінку. Найлїпше ужити барвінку, бо він і красно стелить ся і цвите з весни красним синеньким цьвітом. Блющу можна ужити або звичайного дикого з лїса з малим листем, або городового з великим листем. Замітна річ, що великолистий видержує лїпше морози і длятого відповіднійший до засаджуваня. Блющом тим обсаджують також вохкі будинки, бо він витягає з них вохкість. Можна би також ужити замість мурави т. зв. копитника або копатня (Asarum), котрий росте скрізь в тїни по наших лїсах і має нирковате велике листє нагадуюче підошву копита.

— Добре домашне мило можна зробити із всїлякого товщу, який призбирує ся дома. В тій цїли бере ся $1^3/_4$ або 2 кільо товщу, $^1/_2$ кільо доброго миляного каменя, (купує ся в склепі, де продають всїлякі матеріяли) і 3 лїтри води, та варить ся 1 годину — а відтак, коли маса ще варить ся, додає ся жменю соли, і доливає ся поволи 1 до 2 лїтри води. Коли маса в кітлику заварить ся так, що стане гуснути, що буває по $2^1/_2$ до 3 годинах, то виливає ся єї до великої деревляної миски або до цебричка, або таки лишає ся в кітлику, аби застигла. Скоро мило ствердло, ріже ся єго на кусні довгі на 8 цм. та сушить ся на продувнім місци. Дриглевату масу, яка лишить ся під милом в шафлику або в кітлику, можна дуже добре ужити з теплою водою до шурованя.

Література господарска.

— „Ґазета Господарска“. Під таким заголовком стала виходити у Львові нова часопись господарска, призначена для рільництва, промислу домашного і торговлї, котрої видавцем і редактором єсть п. Василь Король. Передплата річно 5 К. 50 с., піврічно 3 К. 10 с.; квартально 1 К. 70 с.; поодиноке число 25 с. Часопись виходить два рази в місяць, т. є. кождого 1 і 16 рускогo. Доси (від 1 лютого) вийшли вже три числа, по части з ілюстрациями. Редакция і адміністрация „Ґазети Господарскої“: Львів, ул. Бічна Крижова, ч. 5.

Переписка господарска.

Ільченко. Книжок про управу хмелю та про хмелярні, о скілько знаємо, нема в польскім язиці. Єсть дуже добрий німецкий підручник: C. Fruwirth, Hopfenbau. (Thaer-Bibliothek). Книжка відзначена нагородою. Ціна 3 Кор. Впрочім розглянемо ся ще й в польскій лїтературі, бо може вийшла така книжка в послїдних часах, і дамо тут знати. Прочих підручників нема.

Ів. О. в Дрогобичи. З „Ґазети Господарскої довідуємо ся, що пчоли в улях рамових має на продаж п. Ілия Веретка, господар у Вовчинци, почта Станиславів.

дозвав ся якийсь грубий голос з поза корчів з боку коло брами.

Дівчина задрожала і пристанула. В тїни дерев стояв стільчик а на нім сидів якийсь сїльский чоловік, що мав на собі темне менчестрове одїнє а в кутику рота держав чорну глиняну люльку. Єго опалене червонаве лице було цїлїсеньке дзобате і на одно око був слїпий, в наслїдок чого оно було цїлком біле. Він встав і станув межи нею а брамою.

— Чорт би мене взяв, коли то не она — сказав він поволи оглянувши єї від голови до ніг. — Я то вже чув, що она любить втікати, а тепер то й сам виджу.

При сих словах поступив ся він кроком взад і приглядав ся Кеті знову своїм одним оком.

— Мій добрий чоловіче — відозвала ся она дрожачим голосом, бо єго поява зовсім не додавала їй відваги — я хочу перейти сюди, щоби піти до Бедеворт. Маєте тут шілїнґа і вже не задержуйте мене, прошу Вас.

Одноокий витягнув свою брудну руку, взяв гріш, підкинув ним у воздух, злов знову, взяв в зуби і наконець сховав до кишенї. — Сюди не перейдете, паннунцю — сказав він :— я дав слово панови і мушу додержати.

— Ви не маєте права мене здержувати— відозвалась Кеті з гнївом. — Я маю добрих приятелів в Льондонї, котрі Вас за то навчать розуму.

— Дивись, дивись, ще й сердить ся! — сказав одноокий. — Аби мене так чорти взяли, що сердить ся.

— А я таки перейду! — крикнула дівчина з розпуки. Она стояла лиш на кількадесять кроків від дороги, що вела на свободу. Отже розбігла ся борзо в тій надії, що перебіжить попри ту страшну стїйку, що заступала їй дорогу. Але він вхопив єї попід сили і шпурнув нею з такою силою назад, що она спотикнула ся на дорозі і була би упала, як би не дерево на котрім задержала ся. Потовкла ся таки добре і ледви що могла ще дихати від сили того удару.

— От і нема вже чоог сердити ся — сказав одноокий, та встромив знову люльку в зуби. — Грім би мене вбив, коли з неї не якась чортиця.

Він приніс свій стільчик з під стовпа і поставив єго серед дороги та сїв собі знову.— От видите паннунцю — відозвав ся він — що то на нїщо не придасть ся. А хоч би Ви й втекли, то не прийшло би Вам з того нїчого, хиба що Вас би всадили до справедшного заведеня.

— До заведеня! — промовила Кеті зі страхом і застогнала голосно від болю і гніву. — Хибаж Ви гадаєте, що я божевільна?

— Я нїчого не гадаю — сказав той чоловік спокійно. — Я знаю.

— То було для Кеті щось нового. Але она була так змішана, що ледви могла зрозуміти значінє єго слів.

— Хтож Ви? — спитала она. Длячого так люто обходите ся зі мною.

— Ага, тепер вже лїпше розуміємо ся — сказав він з вдоволенєм і заложив ногу на ногу та пустив хмару диму. — То вже розумнійше. — Отже, хто я, кажете. Я називаю ся Стівенс, Біль Стівенс з Клекстон в ґрафстві Гемпшір. Служив насамперед при маринарці і можу доказати неменєю. Відтак взяв ся до фаху при тих, що неповна розуму, був звиш два роки помічником дозорців в заведеню для самоубийників в Порсмес. А тепер від якогось часу не маю служби. Аж ось прийшов до мене пан Джірдльстон і каже: То Ви Віллєм Стівенс? — каже він. — То я — кажу. — А Ви вже були при тих, що здурілї? — каже він.— Був — кажу. — То Ви як-раз такий, якого менї потреба — каже він. — Дістанете фунт на тиждень і не будете нїчого робити. — Якраз для мене — кажу. — Будете лиш сидїти коло брами — каже він — і уважати, щоби хора не втекла.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 20 марта. Як доносить одна з віденьских часописий, приїде німецкий наслїдник престола в половині цьвітня на запрошенє Цїсаря Франц Йосифа до Віденя і забавить там кілька днів.

Відень 20 марта. Neue fr. Presse доносить, що делеґациї зберуть ся в місяци маю у Віднї. — На нинїшнім засїданю ради державної внесе пос. Шенерер інтерпеляцию до президента міністрів дра Кербера, чи правительство схоче підняти ся посередництва у війні Анґлії з Бурами.

Льондон 20 марта. В палаті послів заявив Чемберлєн, що Бота відкинув услівя подавані єму Кічепером. Дотичні письма будуть відчитані в парляментї нині вечером. На питанє в справі анґлїйско-росийского спору в Тієнтсїні заявив Гамільтон, що анґлїйске войско одержало строгий приказ не виступати зачіпно. Заколоченя мира не треба побоювати ся.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569)